

Implementácia Smernice EP a Rady o nekalých obchodných praktikách do národnej legislatívy a ďalšie úpravy zákona č. 91/2019 o neprimeraných podmienkach v obchode s potravinami

Ing. Jaroslav Remža, PhD.

generálny riaditeľ

sekcia potravinárstva a obchodu

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky

- ▶ Pozmeňujúcim návrhom sa upravujú definície odberateľa, tretej osoby, dochádza tiež k úprave neprimeranej podmienky splatnosti faktúr a niektorých lehôt v rámci správneho konania.
- ▶ Zároveň sa pozmeňujúcim návrhom posúva navrhovaná účinnosť novely zákona z 1. mája na 15. júna 2021. Uvedené zmeny v pozmeňujúcom návrhu nepredstavujú znevýhodnenie potravinárov resp. oslabenie potravinárov v obchodných vzťahoch.
- ▶ Pokiaľ ide o obsah novely zákona o NOP, 95% obsahu novely predstavuje transpozíciu smernice a zvyšných 5% sú zmeny vyplývajúce z pripomienok Európskej komisie uvedené vo formálnom oznámení a zmeny vyplývajúce z aplikačnej praxe.
- ▶ Príprava novely zákona, ako aj samotný legislatívny proces k zákonu o NOP boli náročné, nakoľko bolo vznesených množstvo protichodných pripomienok a bolo náročné nájsť kompromis.

- ▶ *Legislatívny proces bol sprevádzaný viacerými pracovnými stretnutiami a rozporovými konaniami so zástupcami potravinárov aj obchodníkov, ktorí tak mali možnosť aktívne participovať na procese prípravy. Dôsledkom hľadania vzájomného kompromisného riešenia však bolo predĺženie celého legislatívneho procesu v NR SR a potreba posunu plánovanej účinnosti novely zákona z 1. mája na 15. júna 2021.*
- ▶ *Prešli niektoré podmienky, úprava neprimeranej podmienky splatnosti faktúr, úprava definície odberateľa a tretej osoby, úprava lehôt v rámci správneho konania.*

- ▶ Cieľom schválenej novely zákona je transpozícia smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/633 o nekalých obchodných praktikách vo vzťahoch medzi podnikmi v poľnohospodárskom a potravinovom dodávateľskom reťazci. Smernica zavádza na úrovni Európskej únie minimálny štandard ochrany pred nekalými obchodnými praktikami v dodávateľsko-odberateľských vzťahoch s potravinami a členské štáty Európskej únie sú povinné ju transponovať do svojich vnútroštátnych právnych poriadkov.
- ▶ Novelou zákona sa teda preberá smernica, ktorá ustanovuje určitý minimálny štandard, aký má byť v rámci dotknutých zmluvných vzťahov dodržaný v celej Európskej únii. Smernica však dovoľuje členským štátom, aby si ponechal aj prísnejšiu zákonnú úpravu, ak to považujú za potrebné.
- ▶ Toto právo Slovenská republika využíva. Náš platný zákon obsahuje niektoré opatrenia, ktoré vytýčený cieľ zabezpečujú prísnejšími nástrojmi v porovnaní so smernicou. V niektorých aspektoch je však náš platný zákon menej prísny ako európska smernica, a preto je našou povinnosťou také ustanovenia smernice prevziať.
- ▶ Navrhované zmeny sa dotýkajú predovšetkým úpravy definícií pojmov, rozšírenia okruhu skutkových podstát neprimeraných podmienok a zakotvenia cezhraničnej spolupráce ministerstva pôdohospodárstva s orgánmi ostatných členských štátov Európskej únie ako aj s Európskou komisiou.

- *Úprava definície sa týka napríklad pojmu odberateľa. Pojem odberateľ sa rozširuje aj o skupinu odberateľov. Znamená to, že za odberateľa sa bude považovať nielen tá právnická osoba, ktorá potravinu od dodávateľa kupuje, ale aj skupina takých právnických osôb. Túto širšiu definíciu ustanovuje priamo smernica.*
- *Nová úprava sa týka aj niektorých neprimeraných podmienok. Ide napríklad o jednostranný postup zmluvnej strany, ktorým by zmenila platobné podmienky, napríklad kúpnu cenu, množstevné, miestne a časové podmienky dodania potraviny alebo kvalitu potraviny. Je teda cieľom zabezpečiť, že tieto zmluvné podmienky sa budú plniť tak, ako si ich strany v zmluve dohodli, a ani jedna zo zmluvných strán nemôže mať právo tieto podmienky svojvoľne a jednostranne zmeniť, a to ani vtedy, ak by si takú možnosť v zmluve dohodli.*

- Ďalšou novou neprimeranou podmienkou je prenášanie zodpovednosti za pokazenie alebo stratu potraviny na dodávateľa, ak táto vada nastala u odberateľa po prevzatí potraviny. Nebude teda možné, aby odberateľ požadoval od dodávateľa peňažnú náhradu alebo iné plnenie za také znehodnotenie potraviny, za ktoré dodávateľ objektívne nemôže niesť zodpovednosť.
- Neprimeranou podmienkou bude aj porušenie obchodného tajomstva. To znamená, že pri porušení obchodného tajomstva jedného zmluvného partnera druhým zmluvným partnerom už nepôjde len o porušenie súkromnoprávneho záujmu účastníka vzťahu, ale pôjde o správny delikt, za ktorý hrozí uloženie pokuty.
- Okrem transpozičných úprav obsahuje návrh zákona aj úpravy vyplývajúce z poznatkov aplikačnej praxe a reaguje na pripomienky Európskej komisie uvedené vo formálnom oznámení zaslanom Slovenskej republike pre nesúlad zákona o neprimeraných podmienkach v obchode s potravinami s právom Európskej únie. Takými úpravami je napríklad vypustenie neprimeraných podmienok, ktoré nie je možné v praxi kontrolovať a ktorých obsah navyše odporuje ochrane hospodárskej súťaže. Ide o kúpu potraviny odberateľom za nižšiu kúpnu cenu, ako sú ekonomicky oprávnené náklady dodávateľa. Tieto ekonomicky oprávnené náklady nie sú upravené, takže je nereálne preukazovať a preverovať skutočné výrobné a iné náklady dodávateľa. Ďalej ide o zníženie kúpnej ceny okrem zníženia, ktoré sa vzťahuje na potraviny predávané počas predajnej akcie odberateľa.

Ďakujem za pozornosť

Ing. Jaroslav Remža, PhD.

generálny riaditeľ

sekcia potravinárstva a obchodu

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR

Kontakt: jaroslav.remza@land.gov.sk; tel.: +421 2 592 66 567